

Israel er ikke Midtøstens skeive oase

av Osama Shaheen. Først publisert i Klassekampen, 22. juni 2021.

Innlegget gir uttrykk for skribentens holdning.

Israel omtales ofte som Midtøstens skeive oase. Myten om at skeive palestinere flykter til Tel Aviv for å kunne leve fritt, brukes som et argument for å gi Israel et image som en stat som bryr seg om menneskerettigheter. I 2019, mens 250.000 mennesker feiret pride i Tel Aviv, stod aktivister langs gatene for å vise sin motstand mot slik rosavasking. Hvordan er det egentlig å være skeiv palestinere? For å finne ut av det må man lytte til homofile og deres organisasjoner.

Osama Shaheen

Israel er knapt et homoparadis. I juli 2015, 65 km fra Tel Aviv – «Gay Mecca» – døde Shira Banki (16 år). Hun ble knivstukket sammen med fem andre personer i Jerusalem under pride-paraden. Det var Yishai Schlissel som drepte henne, bare tre uker etter at han kom ut av fengselet hvor han sonet i ti år for en lignende forbrytelse i 2005. Yishai Schlissel er ultra-ortodoks jøde, født i 1975 i Yad Binyamin, en bosetning i Jerusalem. Yad Binyamin er det nye navnet på Al-Mukhayzin-landsbyen som ble etnisk rensket under Nakba – «katastrofen» – den arabiske benevnelsen på fordrivingen av 800.000 palestinere fra hjemmene sine i 1948.

Den ultra-ortodokse befolkningen er relativt ung, og talte over 1,1 millioner i 2020. Det utgjør mer enn 10 prosent av den israelske befolkningen og cirka 15 prosent av jødene i Israel. Det er to politiske partier som representerer den ultra-ortodokse befolkningen, Shas-partiet og United Torah Judaism. De sikret seg henholdsvis ni og sju av de 120 setene i Knesset (parlamentet i Israel, lokalisert i Jerusalem) i september 2019. De to partiene er mot homofili og homoekteskap.

I 2017 trakk Yigal Guetta, representant i Knesset, seg fra Shas-partiet etter å ha blitt kritisert av rabbinere. De kritiserte ham for å delta på nevøens homofile bryllup. Et annet av de mest ekstreme eksemplene på denne intoleransen mot LHBTIQ+-personer er Knesset-medlem Bezalel Smotrich. I august 2015 skapte han kontrovers da han kalte pride-paraden i Jerusalem for «avskyelig». Senere hevdet han at homofile kontrollerer israelske medier, og at de «bestemmer [for] oss alle hva vi skal tenke og hva vi skal si».

I 2019 var LHBTIQ+-samfunnet i debatt med Jerusalems overrabbiner Shlomo Amar, som sa at homofile mennesker ikke kan være religiøse samtidig, og at homofili er ukontrollert begjær som kan overvinnes gjennom å tro på Gud: «*Det er mennesker som kaller seg religiøse som også falt i den fellen. De er ikke religiøse. Det ville være bedre hvis de kastet bort kippah og sabbat, og viste sine sanne ansikter.*»

I januar 2020 befant LHBTIQ+-bevegelsen seg igjen i en unødvendig debatt. Debatten handler om hvorvidt homofili er naturlig eller ikke, og var denne gang mot utdanningsminister Rafael Peretz, som viste sitt støtte til omvendelsesterapi.

Foto: årsrapport 2020, Al Qaws

Eksemplene er mange, og de viser at selv om landet har bedre situasjon for LHBTIQ+-personer enn andre land i Midtøsten, er landet langt fra et «homoparadis», noe tidligere statsminister Benjamin Netanyahu stadig hevder, særlig i engelskspråklige intervjuer. Egentlig støtter verken han eller hans parti Likud homoekteskap, noe som fortsatt er ulovlig i Israel. Israelske skeive organisasjoner er svært kritiske til den nye statsministeren Naftali Bennett, som er kjent for sine sterke meninger, særlig om homoekteskap. Her kan vi minne om Yuval Freiberg Rahamim, studenten som stod foran Naftali da han besøkte Blich-høgskolen i Ramat i 2015, med en T-skjorte med trykket: «Jeg har to mødre, og jeg beklager ikke». Naftali svarte: «Ifølge jødedommen er homoekteskap ikke mulig.»

Skeive palestinere kan ha gode grunner til å prøve lykken i det israelske samfunnet. Ifølge Amnesty opplever LHBTIQ+-samfunnet en vanskelig situasjon både på Vestbredden og i Gaza. Homoseksualitet er avkriminalisert på Vestbredden siden 1950-tallet, da antisodomilovene pålagt under britisk kolonial innflytelse ble fjernet fra den jordanske straffeloven, som palestinere følger. Artikkel 152 i Gazas straffelov kriminaliserer derimot likekjønnede forhold med en strafferamme på opptil ti år.

Et kjent arabisk nettsted drevet av unge, «Dakhlak Btaref», har intervjuet homofile menn i Gaza, og de forteller om hvordan det er å være homofil mann under Hamas' kontroll. En mann (29 år) forteller at han betalte en bestikkelse (350 dollar) til Hamas da de arresterte ham. En annen mann (51 år) forteller «Dakhlak Btaref» at Hamas vet alt om skeive menn i Gaza, men ikke er interessert i å følge det opp, av to årsaker: For det første er enkelte ledere i Hamas skeive, og derfor ikke veldig opptatt av å følge loven. For det andre er Hamas opptatt først

og fremst av ting som handler om penger, og i homo debatten er stor jobb, men veldig lite penger.

Vestbredden har avkriminalisert seksuelle handlinger med en av samme kjønn, men diskriminering, overfall, trakassering og til og med æresdrap er vanlige. Israels falske promotering av seg selv som trygg plass for skeive der de kan komme for å søke asyl, gjør situasjonen for skeive palestinere enda verre: Fordi Israel sier at de støtter skeive, så oppfatter palestinerne på Vestbredden homofile som spioner for Israel.

Image credit: Micah Bazant

Palestinske styresmakter har, i stedet for å rette søkelyset mot problemene til skeive palestinere, gjort situasjonen enda verre. I 2019 stengte de alle lokalene til den mest kjente organisasjonen for skeive palestinere, Al-Qaws. Organisasjonen startet som et lokalt prosjekt dannet i 2001 av Jerusalem Open House, en frivillig organisasjon opprettet i 1997 for å støtte skeive personer i byen. Gruppen splittet seg og ble formelt etablert som Al-Qaws i 2007 og ble raskt den viktigste forkjemperen for LHBTIQ +-rettigheter i landet. Al-Qaws er imidlertid hverken den eneste eller den første organisasjonen for skeive palestinere. Aswat, som ble opprettet i 2003, betraktes som den første.

De to, sammen med «[Palestinians Queers for Boycott, Divestment and sanctions](#)», er hovedrepresentanter for skeive palestinere. Disse gruppene er tydelige på at israelske regimet beskriver det palestinske samfunnet som barbarisk og homofobt for å rettferdiggjøre Israels undertrykking av palestinerne.

Hvordan foregår Israels rosavasking? Ifølge [Al-Qaws](#) er det veldig vanlig å se reklame på sosiale medier rettet spesielt mot skeive palestinere for å få dem å søke asyl i Israel. Noen tar risikoen og flytter til Israel etter avtale med en organisasjon. Det er mange organisasjoner i Israel som jobber med dette, men en av dem, [«Albait Almokhtalef, The Different House»](#), skiller seg ut. Den ble opprettet i 2019 og drevet av palestinere i Israel. Ifølge Al-Qaws gir dette et falskt skinn av trygghet.

Problemet er at skeive palestinere sjelden får opphold i Israel, fordi retten mener at det ikke er livsfarlig for skeive på Vestbredden, og at loven der ikke kriminaliserer homofili. Al-Qaws beskriver hvordan mange lever ulovlig i Israel når de ikke får opphold. Det er ekstremt vanskelig å reise tilbake, siden de for det første er kommet ut av skapet, og for det andre har søkt de asyl hos landet som representerer okkupasjonen.

Ifølge Al-Qaws prøvde israelske skeive organisasjoner å presse det israelske innenriksdepartementet til å gi palestinske skeive opphold av humanitære grunner. Etter mange år og etter at flere saker kom opp for de israelske domstolene, ble det opprettet en spesialkomité for å avklare situasjonen. Komiteen fant i sin rapport, som ble utgitt i 2014, at det ikke er noen systematisk forfølgelse av skeive på Vestbredden, og at det er mulig å returnere dem til byene og landsbyene.

Det er fortsatt mulig for palestinere å søke domstolene eller innenriksdepartementet om opphold som ektefelle til en israelsk statsborger. I slike tilfeller kan israeleren sende en anmodning om å stoppe utvisningen. Bare slik kan palestineren forbli i Israel på lovlig måte, og får ikke mulighet til å jobbe, åpne en bankkonto, kjøre bil og andre grunnleggende rettigheter. Med andre ord blir de helt avhengig av personen som de er sammen med. Denne tvungne tilknytningen fører til mange tilfeller av psykologisk eller emosjonell og seksuell utpressing.

Al-Qaws forteller at historiene som vi ser i romaner og filmer som «*Out in The Dark*» og «*The Invisible Men*» dessverre har lite med virkeligheten å gjøre. Dette er eksempler på hva Israel gjør for å smykke seg med et falskt image som LHBTIQ+-forkjempere, men som egentlig har andre underliggende mål som handler om å framstille palestinere som tilbakestående folk, og å promotere seg som moderne og progressive. Homofobien i regjeringsskorridorene blir dekket til med et fint rosa deksel.

Et annet problem ved rosavasking er tendensen blant enkelte homofile til å framheve sin rasemessige og religiøse identitet. Dette kan videre føre til mer islamofobi og større motstand mot innvandring blant skeive i Vesten, da noen med feilaktig bedømmer hvor avansert og fritt et land er, etter hvordan det ser på homofili. Dette fenomenet har teoretikeren Jasbir K. Puar kalt «*homonasjonalisme*» i sin bok «*Terrorist Assemblages. Homonationalism in Queer Times*» (2007).

Et eksempel er den homofile amerikanske forfatteren Bruce Bawer, som hevdet at muslimer er å ferd med å ta over Europa, og som ble nevnte 22 ganger i Anders Behring Breiviks manifest.

Beskrivelsen av innvandrere – vanligvis muslimer av arabisk opprinnelse – som «*homofobe fanatikere*» ignorerer eksistensen av muslimske homofile og deres allierte i deres lokalsamfunn. Rosavasking utnytter ikke bare homofili for å legitimere apartheid, men ignorerer også eksistensen av palestinske homofile rettighetsorganisasjoner.